

sosialurim

telf. 14720 · 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: Føroya Javnaðarflokkur

Fyrirtaksstjóri: Tórfinn Smith

Blaðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Blaðmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurim

Prent: Dimmalætting

Fyrirtreytin

VIT hava í vetur hoyrt og sæð á prenti hópín um víðurskiftini hjá teimum, sum arbeiða frimerkjaútgávuna. Vit skulu ikki her leggja okkum uppí nakað sum helst um tað, ið har verður sagt og skrivað, bert vísa á hvønn týðning tað hevur havt, at vit her hava fingið ein nýggjan tætt í samfelagslívinum, ein tætt sum hevur kunnað givið arbeiði til hóp av fólki, serliga kvinnum, sum frammanundan á einhvønn hátt sótu uttarliga í vinnumøguleikum.

DENTUR hevur verið lagdur á frá mongum síðum, at vit áttu at útbyggja soleiðis, at so fjølbroytt samfelagslív fekst, at vit eisini kundu »hýsa« teimum í arbeiðslívinum, sum ikki uttan víðari kundu fara út í hvat sum helst. Við frimerkjaútgávuni opnaðist ein tilíkur móguleiki.

HVAÐ NN dag at kunna fara til arbeiðis og vinna til lívsins uppihald, hevur verið ein gáva, sum mong hava verið takksom fyri. Nógv hevur verið lagt í frá politikari síðu, so at hetta kom at vera ein hvønnsmansrættur, so nógv, at mong eru tey, sum halda tað vera sjálfvillgju at so er, uttan at hugsa um hvørjar fyrirtreytirnar eru. Nevniliga at vit hava eitt samfelag, ið hevur politiskan vilja og leiðslu til at skipa fyri hesum fyrirtreytum.

FRA javnaðarflokkinum hevur altíð stór herðsla verið lögð á, at hesi tingini vóru tilsteðgar. Og tað fer framvegis at vera aðaltakið.

HVUSSU tíðirnar enn skifta vil eitt samfelag ongantíð vera so fullkomíð, at óneyðugt verður at hava hesa fyrirtreyt fyri sær. Ikki minst hjá okkum, har móguleikarnir ikki liggja fyri fótunum. Tað verður vónandi so, at vit ongantíð fara at vera so fyrri, at vit ikki eisini eiga stórt pláss fyri øllum teimum, sum á einhvønn hátt eru sett uttanfyri vanliga arbeiðslívið og kunna eisini geva teimum lut í arbeiðslívinum.

Nú í hesi reyðsokka tíð verður ofta tikið til, at kvinnur (reyðsokkar) eru so góðar við seg sjálvar, bert krevja, men onki útinna aftur imóti.

Til dømis hevði Nicolina Midjord eitt lesarabrev í Dimmalætting, har hon skeldaði óført inn á reyðsokkar og annars konufólk ið arbeiða úti. Hon heldur ikki, at landskassin skal

»premiera« hesar kvinnur sum ikki »tíma at ganga heima«.

Eg kann ikki skilja hetta sum annað enn, at Nicolina meinir at kvinnur eru fæddar til eitt ávist starv, tað er at ganga heima og ansa eftir børnum og uppvartta mannin.

Hvat heldur Nicolina mannfólkini høvdu sagt, um teir ikki í flestu fornum sluppu so nøkulunda at velja teirra arbeiðisoki, men fingi at vita, at teir vóru fæddir til eitt ávist starv? Kanska eitt starv, sum teir als ikki høvdu hegni til?

Tað hevði ikki verið gott, og eg trúgvi ikki, at vit høvdu havt so væl-nøgðar menn, um so var.

Vit liva í eini vælferðartíð, vit hava so nøkulunda ráð at útbúgva okkara børn og vit fortelja teimum, at tey mugu fáa sær eina útbúgving, eisini

gentunum. Men tá so hesar gentur vilja nýta sína útbúgving og oftast eru í bestu fæðaldri, fáa tær sjálvandi børn, men tá bliva tær peikaðar út og sagt verður, at tær kosta landinum pengar við at krevja barnaansing og orlov við lön, tá tær bliva við barn. Eg haldi, at hatta er órættvist, tí hesar kvinnur gera eisini eitt gott arbeiði fyri okkara samfelag, men verða undirmettar í grovan stil. Tað hevði kanska verið eitt hugskot, um allar kvinnur fóru í verkfall til dømis bert ein dag, so kundu vit fingið eina hómung av, hvørja nyttu tær veruliga útinna.

Nicolina Midjord skrivandi í lesarabrevinum, at tær flestu kvinnur hava góð störv og tjena nógvar pengar. Góða Nicolina hygg teg um, hvør situr í góðum störvum her á

landi? Í mongum føri hevði óivað konufólk klárað starvið betur enn allir hesir mennir, ið eru so væl-nøgðir við seg sjálvar og tað teir útinna.

At enda í lesarabrevinum verða reyðsokkar sagdar at vera ringar mammur. Eg veit ikki, um tað serstakliga eru reyðsokkar, sum vanræktast sínir børn. Vanrækt av børnum stendst aloftast av vánaligum korum og misnøgð við tilveruna.

Útarbeiddandi kvinnur (reyðsokkar) velja eins og mennir sína egnu tilveru.

Gleðin við at hava útint nakað og samstundis fingið ein figgarligan ágóða av hesum, gevur mammuni munandi betri umstøður til at vera nakað fyri børnin aftan á dagsins arbeiðisskyldur.

I.N.

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brevíni.

OPIÐ BRÆV TIL FÚTAN

Fyrst, haldið mær til góðar, at eg ikki uppgævi kristna navn mitt, men heilt erliga, eg tori ikki, tí eg vil helst hava frið!

Tað, sum eg vil vita, er: Er veruliga eingin móguleiki fyri at fólk, sum

sita hampilig og friðarlig inni hjá sær sjálvum, kunnu vera vard móti monnum, sum ganga um við adressum um líkt og ólíkt. Her í oynni hava gingið tveir. Teir hava pressað, lokkað og nærm-

ast hótt fólk at skriva undir eitt mótmæli um Kammerat Jesus, men nú mótmælið kemur í bløðini, er tað ikki bara tað, men nakað heilt annað.

Eg má viðganga, at eg fyrri mitt viðkomandi ikki

fekk høvi til at lesa alt í-gjøgnum.

Hvønn skal man vanda sær til, um ein ikki vil hava soverðar persónar á sína gátt?

Kann man ringja til politiið? órgvað

TIL SENSORARARNAR

Jeg vil blot give jer et par tips som i øjensynlig har overset. Hvorfor ikke forbyde al danskundervisning i skolerne? De fleste færingar kommer jo før eller siden til Danmark, og i dette land sætter man

stadig ytrings- og skrivefriheden i højsædet, og der kan man altså læse om udviklingslæren, Kammerat Jesus og andre nedbrydende bøger. Det samme gør sig gældende i England, Tyskland og

Frankrig, så mens vi er ved det, burde vi også afskaffe undervisningen i disse sprog. Og hvad skulle vi så gøre med alle de ledige timer, der bliver i skolerne? Jo, de kunne jo bruges til bibelgranskning

eller sligt, så vore børn ikke bliver ledt i urete. Og hvad med Anders And? Han og hans familie går rundt uden bukser på, det gør Stygge Ulv ikke, så han er såmænd ikke så styg endda. asm.

FØROYSK MENTAN = KRISTIN MENTAN?

Í hesum døgum verður nógv gjørt fyri at forða eini barnabók í at verða útgivin, og harafturat hevur tingið sett nevnd at kanna litteratur, sum skal vera spillandi fyri føroyskristna mentan. Helst er ætlanin at forða fyri, at tílikar litteraturur yvirhøvar kemur til Føroyar.

Nú skal eg ikki siga so nógv um sjálva bókina (eg havi lisið hana). Hon hevur ikki so stóran týðning,

sum tað hon hevur fingið politikarar, prestar og onnur at siga um kristindóm, moral og føroyska mentan.

Føroysk mentan verður segd at vera kristin mentan. Hervið verður sagt, at mentanin er heilag, rein og óbroytandi. Harafturat er kristindómurin vorðin niðurbundin, hevur mist alt liv við at verða brúktur til at staðfesta eina mentan ella samfelagsskipan.

— Men sigið mær: nær er mentanin, sum er manna-verk, blivin heilag? Merkir tað ikki, at vit trúgva at mentan okkara er fullkomin, og at vit ikki kunnu hugsa okkum hana øðrvísi — ja, merkir tað ikki, at Gudsrikið er komið?

Lat okkum fara uml. 1700 ár aftur í tíðina, tá ið Rómverjarikið stóð í besta blóma. Fyri borgararnar í hesum velduga ríki var

tað óhugsandi at verðin kundi siggja øðrvísi út. Samfelagið kundi ómøguligt skipast á annan hátt. Tó vóru tað nøkur fá ið trúðu og vónaðu, at hetta ríkið, við sínum heilagu fyriskipanum og mentan, skuldi ganga til grundar.

— Tað vóru tey KRISTNU. Hetta vónaðu tey, líka til Konstantin hin Stóri fekk fyri neyðini at staðfesta og stuðla ríkið